

ESTILS

Els analistes de dades, una professió amb futur

La generació de volums massius d'informació impulsa un nou perfil de treballadors per a empreses i administracions. Qui són i què fan aquests professionals?

NEREIDA CARRILLO
BARCELONA

La d'analista de dades és una de les professions amb més futur. Segons la consultora Gartner, aquest 2015 es crearan al món 4,4 milions de feines relacionades amb les dades. Però donar xifres és contribuir a engreixar els 2,5 bilions de gigabytes de dades que, segons IBM, es generen cada dia al món. I per això, més enllà de les xifres, hem volgut conèixer les històries d'algunes persones que es guanyen el pa d'aquesta manera: en quins sectors treballen, què poden aconseguir amb l'anàlisi de grans quantitats d'informació i quins reptes té el *big data*.

L'anàlisi de grans volums d'informació per millorar el negoci o el servei s'ha estès a diferents camps: des dels videojocs als transports públics, com expliquen aquests entrevistats, reunits en una de les últimes edicions de Data Beers Barcelona, un fòrum per compartir experiències. La iniciativa la impulsen alguns professors de la formació especialitzada en la ciència de les da-

des que el curs passat es va engegar a la Universitat de Barcelona. La Data Beers Barcelona celebra aquest 16 de setembre una nova edició al CCCB, on més professionals explicaran la seva experiència.

"Avui dia molts dels processos que fem es poden optimitzar si analitzem bé les dades", explica a l'ARA Eloi Puertas, professor d'enginyeria informàtica a la UB i un dels organitzadors de Data Beers Barcelona. Puertas assenyala que, per ser un bon analista de dades, cal dominar la programació informàtica però també saber gestionar de manera intel·ligent grans quantitats d'informació. Sectors com el financer, la salut i la gestió de les ciutats ja incorporen aquest perfil, una professió en què, de moment, per a Puertas, el més crític és vetllar per la seguretat: "Les dades viatgen i, per tant, hi ha molts intents d'obtenir dades de manera no permesa. Com més valuosa sigui la informació, més seguretat hi has de posar i més riscos corres".

Jugar i analitzar

Social Point va començar fent jocs gratuïts per Facebook i avui és una de les empreses de referència en la

creació de jocs socials. Julien Femia hi treballa com a *game data* i assegura que tot el que fan els usuaris quan hi juguen és una informació molt valuosa per millorar el producte i crear-ne de nous seguint les preferències de la gent. “Totes les decisions de l’empresa es prenen basades en dades, ja siguin les que s’obtenen dels jocs o del mercat”, explica. Cada vegada que algun dels més de 50 milions de jugadors que tenen cada mes interactua amb els personatges i les històries que l’empresa crea per a ells, reben dades. “Fem estudis de comportament, de quines funcionalitats del joc van bé i del que agrada als jugadors”, afegeix Femia. Aquest expert en dades pronostica que el món en què es mou està a les beceroles i que en els pròxims anys hi haurà moltes més empreses que basaran en dades les seves decisions de negoci.

Museus, roba i prediccions

Caterina Font és una dels quatre fundadors de Counterest, una companyia catalana que ofereix a les empreses mètodes digitals innovadors per fer un recompte de la gent que hi ha en un espai físic. Han treballat amb el metro de Londres, però tam-

bé amb el sector del comerç i amb equipaments culturals com els museus. Font explica quin valor afegit proporciona Counterest a aquests equipaments culturals: “Saben quantes visites tenen i a quines hores entren, però no saben a quines hores se’n va la gent. Diuen: «Si puc demostrar que a l’hivern la gent se’n va a les 5 de la tarda, tanco abans»”. Les anàlisis que proporciona Counterest permeten, per exemple, a les botigues saber quan hi va més gent i reforçar aquell torn, i als transports valorar la possibilitat d’adequar la freqüència a les hores de més afluència. Per a Font, el repte actual és que ara hi ha tanta informació que desborda: “Els clients ja tenen els seus processos tradicionals, però no estan preparats per gestionar aquest volum de dades”.

Dades i disseny

Fa 15 anys que treballa com a analista de dades. Alberto González forma part de Bestiario, una empresa amb seus a Barcelona i Bogotá que es dedica a la visualització d’informació. González s’ajuda de l’últim projecte de la companyia per explicar com es poden esprèmer les dades. Es tracta d’una cartografia, elaborada

01. D’esquerra a dreta, Alberto González, Concha Catalan, Julien Femia i Caterina Font. 02. Els mòbils són una font de dades per a les empreses que fan anàlisis.

MANOLO GARCÍA

juntament amb Telefónica i l’Ajuntament de Barcelona, per saber quina és la mobilitat entre els barris de la capital catalana. Per treure aquest tipus de conclusions van analitzar dades del 2014 de 300.000 usuaris de telèfon mòbil.

L’anàlisi va mostrar que les zones de la Vall d’Hebron, l’Eixample i el port són els “motors econòmics de la ciutat”, a més d’altres dades, com ara que les persones que surten de Barcelona i van a treballar a l’àrea metropolitana tenen un poder adquisitiu elevat. “Hi ha uns fluxos de barris de classe obrera que van a treballar a tots els barris que estan per sobre de la Diagonal”, afegeix González és l’únic analista de dades en un equip de 15 persones. Sobre la privacitat de la informació amb què treballen, assegura que són dades “agregades i anonimitzades”.

La previsió d’aquest professional és que en els pròxims anys aquesta disciplina creixerà, perquè cada vegada més empreses utilitzen les dades per “millorar el procés de presa de decisions”. El repte, diu, “serà sempre filtrar les dades interessants”. “Ara mateix tenim massa dades, i quan intentes analitzar-ne una part, no saps gaire bé què aga-

far. És molt difícil, és com triar un llibre només per la portada”, explica González, que també apunta que cal millorar les eines i les tècniques informàtiques.

Professions variades

Mar Santamaria, Pablo Martínez i Concha Catalan no són científics de dades, però han desenvolupat habilitats relacionades amb la informació i la seva visualització per millorar les professions a què es dediquen. Catalan és filòloga i periodista, mentre que Santamaria i Martínez treballen en un estudi d’arquitectura. A Catalan el tema li despertava la curiositat i va fer tandem amb un company que va conèixer en una trobada de programadors per investigar i extreure històries periodístiques de les dades del govern de la Generalitat. Van començar a investigar quanta gent treballava a l’administració catalana, quins canvis de càrrecs hi havia i quants diners de l’erari públic es destinaven a sufragar dietes de personal que assistia a reunions. Per la seva banda, Santamaria i Martínez han desenvolupat l’aplicació Big Time BCN, una eina per descobrir de manera fàcil i interactiva el patrimoni de la capital catalana. “Ens dediquem a una cosa molt vella, com és el patrimoni, i una de molt nova, com les dades”, comenta Martínez. Tant ell com la seva companya Mar Santamaria imparteixen docència al màster en restauració de monuments d’arquitectura de la UPC. “Trojàvem a faltar una eina que ens permetés una interacció més directa amb el patrimoni”, explica Santamaria. Es per això que van prendre la iniciativa de crear Big Time BCN i posar-lo a l’abast tant dels seus alumnes com del públic en general. De moment, però, només està disponible per als mòbils Android.

El mapa classifica els edificis per colors, segons si són edificis protegits, de valor cultural o d’interès urbanístic. “L’aplicació et geolocalitza”, explica Martínez, i dona informació sobre l’arquitecte que va construir l’edifici on ets, l’any d’edificació o quines són les característiques més destacades. “Els que ens dediquem al patrimoni moltes vegades tenim la sensació que no es defensa prou”, es queixa Martínez, que també es confessa sorprès per la rebuda de la iniciativa, que està disponible tant en aplicació mòbil com a la web.

Mentre Santamaria i Martínez expliquen el seu projecte, que fa un any que està en marxa, altres interessats per les xifres parlen. Estan a punt de començar les conferències de professionals per instruir persones interessades en el tema sobre què es pot fer amb les dades, com s’han de processar i quins són els reptes. ■